

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту і логістики**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	05	Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	051	Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка	
Обсяг дисципліни	3 кредити (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (18 академічних годин), практичні заняття (16 академічних годин)	
Форма контролю	Екзамен	

Викладач: Болдирєва Л.М., д.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і логістики (понад 200 публікацій наукового, науково-методичного і науково-технічного характеру, з поміж яких 3 у НБД Scopus, 45 статей у фахових виданнях, 7 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір).

Мета навчальної дисципліни: вивчення теорії та практики управління інноваційним розвитком на сучасному підприємстві; усвідомлення сутності основних понять та категорій; оволодіння практичними знаннями та набуття практичних навичок із стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства, розвиток навичок використання прийомів, способів та інструментів управління інноваційним розвитком, що виправдали себе на практиці, а також формування логічного мислення і підвищення творчого потенціалу, надання їм якісно вищого наукового методологічного рівня, а також вивчення теорії і практики управління змінами на сучасному підприємстві; усвідомлення сутності основних понять та категорій змін; оволодіння практичними знаннями та набуття практичних навичок із організації процесу управління змінами, розвиток навичок використання прийомів, способів та інструментів управління змінами, що виправдали себе на практиці, а також формування логічного мислення і підвищення творчого потенціалу.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволяють сформувати у майбутніх фахівців такі ключові компетентності як:

ЗК 1. Здатність до застосування загальних (аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, індукції, дедукції, моделювання та ін.) та спеціальних (пов'язаних з особливостями об'єкту дослідження) методів дослідження; формувати на цій основі системний науковий світогляд, морально-етичні цінності, громадянську позицію, професійну та академічну етику, загальний культурний кругозір.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті, комунікувати з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах розвитку суспільства, розробляти власні нестандартні підходи,

способи, методи, інноваційні шляхи розв'язання складних і нетипових завдань; ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації.

СК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземними мовами, глибоке розуміння наукових текстів з економіки іноземною мовою.

СК 6. Здатність аналізувати зв'язки та взаємний вплив соціальних та економічних факторів розвитку держави і суспільства, обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.

СК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, демонструвати креативність, продукувати нові ідеї, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

СК 11. Здатність приймати науково обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, що потребує розробки нових методів та проведення дослідницько-інноваційної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Здатність застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності та правових засад організації освітньої та наукової діяльності.

ПРН 12. Вміти обґрунтовувати інноваційні комплексні проекти, демонструвати лідерство та автономність під час їх реалізації; застосовувати форми проєктного управління в організації наукових досліджень, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ПРН 13. Здатність виявляти комплексні проблеми сучасної економіки, визначати підходи, методи, засоби, інструменти їх розв'язання на інноваційній основі та створювати інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження (методи економіко-математичного моделювання та прогнозування для обґрунтування ефективних моделей сталого розвитку).

ПРН 18. Здатність аналізувати інноваційно-інвестиційне середовище національної економіки та її підсистем; обґрунтовувати заходи та оцінювати наслідки реалізації інноваційно-інвестиційної політики на різних рівнях господарювання.

Завдання навчальної дисципліни: теоретична та практична підготовка здобувачів, окреме розуміння сутності теорії теоретична та практична підготовка здобувачів, окрема розуміння сутності змін та природи їх виникнення; розкриття загальних та окремих закономірностей управління інноваційного розвитку, умов та факторів, що визначають успішність управління інноваційним розвитком; ефективності роботи окремого працівника і керівника; формування в здобувачів наукового світогляду; знань із технологій та методів управління інноваційним розвитком підприємства, а також розуміння сутності змін та природи їх виникнення розкриття загальних та окремих закономірностей управління змінами, умов та факторів, що визначають успішність управління змінами, ефективності роботи окремого працівника і керівника, формування в здобувачів наукового світогляду знань із технологій та методів управління змінами в організаціях, вивчення особливостей функціонування організацій в умовах безперервних змін.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення низки дисциплін із циклу загальної підготовки, а саме: філософії та наукового мислення; сучасних інформаційних технологій в науковій діяльності; управлінні науковими та інноваційними проєктами; сучасних теоріях менеджменту; дисциплін із циклу професійної підготовки: управління економічним розвитком країни; методології та організації наукових досліджень та інших дисциплінах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни:

здобувач повинен знати:

– концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємства;

- процес стратегічного управління інноваційним розвитком;
- стратегічне планування інноваційної діяльності організації;
- розроблення стратегії інноваційного розвитку підприємства;
- особливості змін в організації та їх протікання;
- сутність, зміст змін в організації та їх роль в діяльності підприємства;
- складові та умови ефективного управління змінами;
- складові процесу та методи здійснення змін;
- особливості групової діяльності людей та фактори впливу змін на її ефективність;
- сутність влади і впливу на людей та способи їх реалізації, складові ефективності роботи керівника та методи її забезпечення;
- складові управління змінами на виробництві та методи вирішення окремих задач.

здобувач повинен вміти:

- управляти процесом розроблення інновацій;
- управляти ресурсним та інформаційним забезпеченням інноваційного розвитку;
- здійснювати процес стратегічного управління інноваційним розвитком;
- здійснювати стратегічне планування інноваційної діяльності організації;
- розробляти стратегії інноваційного розвитку підприємства;
- створювати ефективну систему організації управління змінами, контролю, комунікацій і прийняття рішень на підприємстві;
- визначити сукупність елементів і сил середовища підприємства та характер їх впливу на діяльність підприємства;
- здійснювати підготовку та реалізацію управлінських змін;
- оволодіти навичками управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами;
- формувати цілі і задачі діяльності підприємства та шляхи і методи їх досягнення;
- визначати зміни в організаційній структурі функціональних підрозділів підприємства;
- здійснювати контроль діяльності персоналу підприємства та складати заходи по усуненню недоліків.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре	Достатній , що

			володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні

			Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи інноваційного розвитку підприємства.						
Тема 1. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємства.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Система стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства.	10	2	2	-	-	6
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи управління змінами.						
Тема 3. Природа, джерела та необхідність проведення змін. Види змін.	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Керівництво і лідерство в управлінні змінами.	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Моделі управління змінами.	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Підготовка до змін та їх планування. Механізм реалізації змін. Контроль.	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Управління опором змінам.	8	1	1	-	-	6
Тема 8. Традиційні та сучасні методи управління змінами. Організаційний розвиток.	8	1	1	-	-	6
Тема 9. Реінжиніринг бізнес процесів.	8	2	1	-	-	5
Тема 10. Зміни у стратегії підприємства.	6	2	1	-	-	3
Усього годин	90	18	16	-	-	56

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття. Підсумковий контроль – екзамен, проводиться у формі тестування.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для самостійної роботи із дисципліни «Інноваційний розвиток

підприємства та управління змінами» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» третього освітньо-наукового рівня / Л.М.Болдирева. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 48 с.

2. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять із дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства та управління змінами» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» третього освітньо-наукового рівня / Л.М.Болдирева. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 118 с.

3. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.

4. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

5. Конспект лекцій з дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства та управління змінами» для здобувачів спеціальності 051 «Економіка» третього освітньо-наукового рівня / Л.М. Болдирева. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 141 с.

Рекомендована література

Базова

1. Адізес І.К. Управління змінами / Пер. з англ. Т. Семигана. Київ: Book Chef, 2018. 640 с.

2. Буднік М.М., Курилова Н.М. Управління змінами: підручник. Київ: Кондор, 2017. 225 с.

3. Живко З.Б. Управління змінами: навчальний посібник / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛДУВС, 2016. 251 с.

4. Інноваційний розвиток підприємства: навчальний посібник / Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2018. 348 с.

5. Пічугіна Т.С., Ткачова С.С., Ткаченко О.П. Управління змінами: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2017. 226 с.

Допоміжна

1. Інноваційний розвиток підприємства: навчальний посібник / Микитюк П.П., Крисько Ж.Л., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Сковчиляс С.М. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

2. Болдирева Л.М. Вплив соціально-економічних змін на розвиток агропродовольчого сектору. *Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці: матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 19 жовтня 2017 р.)*. Полтава: ПУЕТ, 2017. С. 5 – 7.

3. Болдирева Л.М. Інноваційний розвиток агропродовольчого сектору: проблеми та перспективи / *Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання і управління в агропромисловому комплексі: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 29 березня 2019 р.)*. Полтава: ПДАА, 2019. С. 15 – 16.

4. Болдирева Л.М. Інноваційні підходи до економічного розвитку агропродовольчого сектору / *Економіко-правові аспекти сталого розвитку: держава, регіон, місто: матеріали Першої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 7 червня 2019 р.)*. Київ: НАН України. Ін-т економіко-правових досліджень, 2019. – С. 11-14.

5. Болдирева Л.М., Гринько О.В. Комплементарний аспект розвитку за ознакою змін. *Conference Proceeding of the 5th International Scientific Conference “Problems and Prospects of Territories’ Socio-Economic Development (14-17 April, 2016, Opole, Poland)*. Poland: The Academy of Management and Administration in Opole, 2016. P. 15 – 17.